

J ä l j e n n ö s .

Helsingin Elintarvelautakunnan Tarkastuskonttorin Johtokunnalle.

23 / 17
10

E H D O T U S

erinäisiksi muutoksiksi Helsingin Elintarvelautakunnan Tarkastuskonttorin toiminnassa.

Varsinaisten nykyään voimassa olevassa järjestys-säännössä mainittujen tehtävien ohella on Tarkastuskonttorille Elintarvelautakunnan päätöksestä toimeksi annettu huoltaa Elintarvelautakunnan kaupungin asukkaille hankkimien elintarpeiden myynnistä sekä tästä aiheutuvasta rahaliikkeestä ja kirjanpidosta. Viimeisinä aikoina on tämä myyntitoiminta vienyt suurimman osan vakinaisen henkilökunnan aikaa, onpa sitä varten ollut tarpeen ottaa väliaikaisiakin työvoimia konttorin palvelukseen, huolimatta siitä, että tavarain myynti on aloitettu aikaisin aamulla ja sitä jatkettu pimeään tuloon. Kun Elintarvelautakunta on nyt päättänyt perustaa erityisen kaupp-osaston, niin ehdotan, että yllämainittu myyntitoiminta siirrettäisiintälle kauppaosastolle, jotenka Tarkastuskonttorin työvoimien käyttö voitaisiin rajoittaa varsinaisiin tehtäviinsä.

Näihin saakka voimassa olleiden Suomen Senaatin päätösten nojalla on erinäisten elintarpeiden osto- ja kuljetus sallittu yksityisillekin kunnan jäsenille Elintarvelautakuntien antamien kuljetuslupatodistusten nojalla. Ohjesääntönsä mukaisesti kuuluu näiden lupatodistusten antaminen Elintarvelautakunnan hyväksymällä tavalla Tarkastuskonttorille. On selvää, että Helsingin kaupungin kokoisessa kaupungissa tällaisten lupatodistusten antaminen on vaatinut melkoisia työvoimia. Vaikkakin erinäisissä tapauksissa, kuten m. m. perunain kuljetusta koskevan päätöksen tultua julkaisuksi, on ryhdytty kiireellisiin toimenpiteisiin henkilökunnan väliaikaisesti lisäämiseksi ja uusien huoneustojen hankkimiseksi, ei ole voitu välttää, että pitkiä odotusjonoja muodostui todistusten ulos-antohuoneustojen edustoille. Kun lähemmässä tulevaisuudessa tultaneen

Bm

22/10

E N D O T U S

erintalokai muutokai Helanin Elintarvelaitoksen Tarkastuskonttorin toiminnassa.

Varainhoitoon nykyään voimassa olevassa järjestyksessä mainittujen tehtävien ohella on tarkastuskonttorille Elintarvelaitoksen päätöksellä toimitettua Elintarvelaitoksen kaupunkien saakkaille hankkimien elintarvikkeiden myynnistä sekä tästä aiheutuvaan rahalliseen ja kirjanpidoon. Viimeisinä aikoina on tämä myyntitoiminta vienyt suurimman osan vakanssien henkilöiden sika, onpa sitä varten ollut tarpeen ottaa väliaikaisiin työvoimiin konttorin palvelukseen, huolimatta siitä, että tavariin myynti on aloitettu aikaisin aamuilla ja sitä jatkettu pimeän tuloon. Kun Elintarvelaitokselta on nyt päätetty perustaa erityisen kauppaosaston, niin ehdotan, että yllämainittua myyntitoiminta siirretään siinä tälle kauppaosastolle, jotenka tarkastuskonttorin työvoimien käyttö voitaisiin rajoittaa varsin aivan tehtäviinsä.

Näihin saakka voimassa olleiden Suomen Senatin päätösten nojalla on erinäisten elintarvikkeiden ostot ja kuljetus alustettu yksityisilläkin kaupunkien jäsenillä Elintarvelaitoksen antamalla kaupunkien palvelusmaksulla. Ohjeistuksensa mukaisesti kaupunkien näiden lupatodistusten antaminen Elintarvelaitoksen hyväksymällä tavalla tarkastuskonttorille. On selvää, että Helanin kaupungin kokouksessa kaupunkien palvelusmaksun antaminen on vastoin meiköitä työvoimia. Vaikkakin erinäisissä tapauksissa kuten m. m. perunain kuljetusta koskevan päätöksen tulla julkaisut, on ryhdytty kiireellisiin toimenpiteisiin henkilöiden välikäsitä lisäämiseksi ja uusien huoneistojen hankkimiseksi, ei ole voitu väittää, että pitkiä odotusajoja muodostui todistusten antamiseksi edustajille. Kun lähemmässä tulevaisuudessa tulijane

[Handwritten mark]

yksityisten hankintatoimintaa tuntuvasti rajoittamaan, supistuu ehkäpä kokonaan lakkaakin kuljetuslupatodistusten anto, jotenka Tarkastuskonttorin nykyistä konttorihenkilökuntaa voidaan melkoisesti pienentää.

Elintarveasetusten nojalla on muutamien tavarain, kuten nykyään m. m. heinien kuljetus sallittu ainoastaan siinä tapauksessa, että lähetykset osoitetaan elintarvelautakunnille ja ottavat kuljetuslaitokset näitä tavaroita kuljetettavakseen ainoastaan siinä tapauksessa, että lähettäjällä on näytettävissä elintarvelautakunnan antama valtakirja, joka oikeuttaa hänen lähettämään tavarain elintarvelautakunnan vastaanotettavaksi. Näiden valtakirjojen antaminen on ohjesäännön mukaisesti kuulunut Tarkastuskonttorille. Kun tällaisten valtakirjain nojalla tavarat ovat tänne saapuneet, on Tarkastuskonttori tästä asianomaiselle tavarain tilaajalle ilmoittanut, jonka on ollut käytävä noutamassa Tarkastuskonttorista uusi valtakirja saada ulosottaa tavarat rautatieltä taikka laivoista. Tarkastuskonttori on pitänyt kaikista Lautakunnalle täten saapuneista ja odotettavista lähetyksistä luetteloa, johon on merkitty valtakirjan antopäivä, lähetyksen järjestysnumero, hakijan nimi, osoite ja puhelinnumero, tavarain laatu ja paljous, lähetyksiasema, rahtikirjan numero, saapumispäivä, hakijalle ilmoituspäivä, sekä ulosottovaltakirjan kuittaus. Valtakirjoja on annettu päivittäin 10 - 50 kpl. Kun ~~xxx~~ yllämainitut valtakirjat tähän saakka ja luultavasti tästä edelleenkin koskevat sellaisia tavaroita, jotka eivät suoranaisesti kuulu Elintarvelautakunnan minkään muun konttorin toimialaan, niin ei näiden valtakirjojen antoa ja niiden nojalla tapahtuvan kuljetuksen valvontaa voitane siirtää minkään muun konttorin huollettavaksi, vaan jäänevät nämä tehtävät edelleen Tarkastuskonttorille. Tämän tehtävän ehtivät nykyoloissa suorittaa kaksi konttoriapulaista.

Mitä sitten varsinaisen tarkastustyön järjestelyyn tulee, niin tullee tässä kysymykseen vain kolme mahdollisuutta, nöm.

- 1) keskittää kaikki tarkastustoiminta Tarkastuskonttorin tehtäväksi,
- 2) lakkauttaa Tarkastuskonttori ja jakaa tarkastustehtävät eri

Yksityisten hankintatoiminta tuntuu voimakkaasti rajoittamaan, eritoten
- ja kokonaisuutena tarkastettaessa, josta tarkas-
- tuskonttoriin yksityistä konttorinhenkilökuntaa voidaan melkoisesti pie-
- mentää.

Elintarvikeasetusten nojalla on muutamiin tavariin,
- kuten nykyään m. m. heinien kuljetus sallittu ainoastaan ainoita ta-
- rpeita varten, että lähteväiset osoitetaan elintarvikekannun
- ottaen kuljetuslupia näitä tavaroita kuljetettavaksi ainoas-
- taan ainoita tavaroita, että lähteväisiä on näytettävä elin-
- tarvikelupakannan antama valtakirja, joka oikeuttaa hänen lähtevä-
- mään tavaraan elintarvikelupakannan vastaanottavaksi. Näiden valta-
- kirjien antaminen on ohjeiden mukaisesti kuulunut Tarkastus-
- konttorille. Kun tällaisista valtakirjista nojalla tavara on tälle
- saapunut, on Tarkastuskonttori tästä asianomaiselle tavaraan tilaa-
- jalle ilmoittanut, jonka on ollut käytävä noutamassa Tarkastuskont-
- torista uusi valtakirja, jossa osoitetaan tavara nauttaneen tästä
- laivosta. Tarkastuskonttori on pitänyt kaikkia laivakannalle tälle
- saapuneista ja odotettavista lähteväisistä luetteloa, johon on mer-
- kitty valtakirjan antopäivä, lähteväisen järjestyksennumero, hakijan
- nimi, osoite ja puhelinnumero, tavaran laatu ja paino, lähtevä-
- isuus, valtakirjan numero, saapumispäivä, hakijalle ilmoituspäivä,
- sekä noutovaltakirjan kuitaus. Valtakirjoja on annettu päivit-
- tain 10 - 50 kpl. Kun kääntäjä on valtakirjat tähän saakka ja
- luultavasti tästä edelleenkin koskevat sellaisia tavaroita, jotka
- eivät suoraan kuuluvat elintarvikelupakannan mukana muihin kont-
- torin toimintaan, niin ei näiden valtakirjojen antoa ja niiden nojalla
- ja tapahtuvan kuljetuksen valvontaa voida siirtää minkään muun
- konttorin hoidettavaksi, vaan jätettävä nämä tehtävät edelleen tar-
- kastuskonttorille. Tämän tehtävään entivät nykyolotassa suorittaa
- kaksi konttoripöytästä.

- Mitä sitten varsinaisen tarkastustöiden järjestelyyn
- tulee niin tulee tässä kysymyksen välin kolme mahdollisuutta, nämä
- 1) Keskitää kaikki tarkastustoiminta Tarkastuskonttoriin tehtä-
- väksi,
- 2) Jakkauttaa Tarkastuskonttori ja jaksaa tarkastustehtävät eri

tavaralajien alalla asianomaisille konttoreille, sekä

3) pysyttää Tarkastuskonttori toiminnassa, mutta asettaa samalla erikoistarkastajat eri tavarakonttoreihin. Näillä kaikilla mahdollisuuksilla on sekä hyvät että heikot puolensa. Jos kaikki tarkastustoiminta pyritään keskittämään Tarkastuskonttorille, ei tätä toimintaa parhaalla mahdollakaan voida niin tehokkaaksi saada ja asianmukaiseksi kuin jos kunkin eri konttorin toimintaa tarkoin seuraavat tarkastajat, joita tässä tapauksessa ehdottomasti olisi kiellettävä käyttämästä muun työhön, sen suorittaisivat. Toista järjestysmahdollisuutta on siis tässä kohdassa pidettävä parempana, sillä välittömästi jonkun tavaralajin kauppaa ja jakelua seuraava tarkastaja on aina paremmin tilaisuudessa silmälläpitämään tällä alalla vallitsevia epäkohtia, väärinkäytöksiä ja rikkomuksia kuin tästä syrjässä toimiva tarkastajaviranomainen. Mutta tähän rajoittuinkin toiseksi mainitun mahdollisuuden hyvä puoli. Sen heikkona puolena on pidettävä sitä seikkää, että tällainen järjestelmä rajoittaa tarkastustoimintaa ja vaikeuttaa tarkastustyön yhdenmukaisuutta ja johtaa kokonaisuutta silmällä pitäen. Elintarvelautakunnalle olisi tosin tehtävä eri konttorien puolesta ilmoitus kaikista väärinkäytöksistä ja sen tulisi määrätä toimenpiteet, mutta näin ollen puuttuisi ensiksikin elin, jonka tehtävänä olisi pitää huolta siitä, että Elintarvelautakunnalle ehdotettavat toimenpiteet tulevat yhdenmukaisiksi ja toiseksi puuttuisi paikka, johon kaikki väärinkäytöksiä koskeva aineisto olisi ^{i/} koottu ja järjestetty käytännöllistä ja useinkin pikaista tarvetta silmällä pitäen. Tarkastuskonttorin olemassaolo ja sen toiminnan tarkoitus alkavat jo olla yleisölle tunnettuja samoin ovat jo viranomaisetkin tottuneet väärinkäytöksiä koskevissa asioissa kääntymään Tarkastuskonttorin puoleen, jotenka olisi mielestäni erehdys, jos Tarkastuskonttori kokonaan lakkautettaisi ja sen tehtävät annettaisiin eri konttoreille. Tämä toimenpide saattaisi epäilemättä paljon sekaannusta aikaan.

Punnitsemalla eri tarkastusmenettelytapojen tarkoituksenmukaisuutta toistensa kanssa olen tullut sellaiseen lopputulokseen, että parhaimpana menettelynä on pidettävä yllämainittua kolmatta tarkastusjärjestysmahdollisuutta, koska siihen yhdistyy ensimmäisen

tarkastajien alalla satunnaisilla kontrooleilla sekä
 3) pyydyttää tarkastuskonttori toiminnassa, mutta asettaa sa-
 mallis erikoistarkastajat eri tarkastuskontrooleihin. Näillä kaikilla
 mahdollisuuksilla on sekä hyvät että heikot puoleensa. Jos kaikki
 tarkastustoiminta pyritään keskittämään tarkastuskontrooleille, ei
 tätä toimintaa parhalla mahdollisella tavalla voida niin tehokkaasti saada
 ja satunnaisiksi kuin jos kunkin eri konttorin toimintaa tarkoin
 seuraavat tarkastajat, joita tässä tapauksessa ehdotetaan olis-
 sellettävä käyttämässä muun työhön, sen suorittajia. Toista
 järjestämyshahdolla on siis tässä kohdassa pidettävä parhain-
 alla väittömästi jonkun tavara-alan kaupaa ja jakelua seuraava
 tarkastaja on aina parhain tilaisuudessa silmälipittäminen tällä
 alalla valittavia epäkohtia, väärinkäytöksiä ja rikkomuksia kuin
 tässä syyssä toimiva tarkastajaviranomainen. Mutta tähän rajoit-
 tuihin toiseksi mainittu mahdollisuuden hyvä puoli. Sen heikkona
 puoleena on pidettävä sitä seikkää, että tällainen järjestelmä ha-
 joittaa tarkastustoimintaa ja vaikeuttaa tarkastustöiden ydenmukai-
 suutta ja jotta kokonaisuuksia silmälipittäminen. Elinarvelu-
 kalle olisi tosin tehtävä eri konttorien puolesta ilmoitus kaikista
 väärinkäytöksistä ja sen tulisi määrätä toimenpiteet, mutta näin
 ollen puuttuisi ensi ensi, jonka tehtävänä olisi pitää huolta
 siitä, että Elinarvelu-ⁱ osastoille ehdotettavat toimenpiteet tulisivat
 ydenmukaisiksi ja toiseksi puuttuisi paikka, johon kaikki väärin-
 käytöksiä koskeva aineisto olisi koottu ja järjestetty käyttämö-
 ja useinkin pikaisa tarvetta silmälipittäminen. Tarkastuskonttorin
 olemassaolo ja sen toiminnan tarkoituksellisuus on oltava yleiselle
 tunnettuja samoin ovat jo viranomaisiin tottuneet väärinkäytöksiä
 koskevissa asioissa käännyksessä tarkastuskonttorin puoleen, jotenka
 olisi mielestäni erinomaista, jos tarkastuskonttori kokonaisuudessaan
 olisi ja sen tehtävät annettaisiin eri kontrooleille. Tämä toimenpi-
 de saattaisi epäilemättä paljon sekunnusta aikaa.
 Punnittamalla eri tarkastusmenettelytapojen tarkoituksen-
 mukaisuutta toistensa kanssa olen tullut sellaiseen lopputulokseen,
 että parhaimpina menettelyinä on pidettävä yllämainittua kolmatta
 tarkastajajärjestämyshahdolla, koska siihen yhdistyy ensimmäisen

ja toisen kohdan hyvät puolet. Ryhdyttäessä tätä menettelytapaa käytännössä toteuttamaan voitaisiin Tarkastuskonttorin nykyisiä työvoimia melkoisesti vähentää. Tarkastuskonttorin tehtäväksi jäisi yleisön ja viranomaisen taholta tehtyjen ilmoitusten vastaanottaminen, syytösten ajaminen oikeudessa sekä aineiston ~~kokonainen~~ ja järjestäminen kuin myöskin Elintarvelautakunnalle tehtävien väärinkäytöksiä koskevien esitysten tarkastelu. Liha-, maito-, voi- ja juustokaupan elintarveviranomaisten puolesta tapahtuva tarkastusvalvonta jäisi vastaaville konttoreille. Leipuriliikkeiden valvonnassa ehtisivät Tarkastuskonttorin tarkastajat avustaa Leipäkonttoria samoin n. s. korttitarkastuksissa tarkastajien luku Tarkastuskonttorissa voitaisi vähentää neljään, muuna henkilökuntana olisi johtaja ja lainoppinut sihteeri sekä konekirjoittaja.

Tarkastustyön järjestelystä eri konttoreissa sekä tarpeellisten tarkastajain lukumäärästä olisi asianomaisten konttorien johtajien annettava ehdotuksensa.

Loppulausuntona saan arvoisalle Johtokunnalle kunnioittaen endoittaa:

- 1) että Tarkastuskonttori pysytettäisiin yllä esitettyssä muodossa toiminnassa niiden tehtävien täyttämiseksi, jotka yllä ovat mainitut;
- 2) että elintarveviranomaisten puolesta tapahtuva valvonta annettaisiin kunkin tavarakaupan alalla vastaaville konttoreille, joiden johtajien tulisi tehdä yksityiskohtaiset endoitukset tämän valvontatoiminnan järjestelystä;
- 3) että Tarkastuskonttorin ohjesääntöön tehtäisiin tarpeen vaatimat muutokset.

Helsingissä, 23 päivä lokakuuta 1917.

Otto Engb. Jaatinen.

atarfinsöjans
kutell, kyppe
restauranger
2

ja toisen kongan hyväst profet. Ryhdyttäessä tätä menettelytapaan käytän-
 nössä toteutettaman voittoa tarkastuskonttorin nykyisiä työvoimia
 merkittävästi vähentää. Tarkastuskonttorin tehtävään jäisi yleisön ja
 viranomaisen taloutta tilitysten ilmoitusten vastanottaminen, vyytösten
 sijaan oikeudessa sekä siviilisen kommissionin ja järjestyminen kuin
 myöskin elintarvikevirastokunnalle tehtävien väärinkäytöksiä koskevien
 esitysten tarkastelu. Lina-, maito-, voi- ja juustokasvien elintarvike-
 rannomaisen profetia tapahtuva tarkastusvalvonta jäisi vastaaville
 konttorille. Teipurilikkien valvonnassa esitävät tarkastuskontto-
 rin tarkastajat avustaa teipurikonttorin samoin n. a. korttitarkastuska-
 sa tarkastajien luku tarkastuskonttorissa voittoa vähentää neljän,
 muuna henkilökuuntamiseksi johtaja ja lainopintu sinteri sekä kone-
 kirjoittaja.

Otettiin
 kahden kappaleen
 tarkastuskonttori
 2

Tarkastustyön järjestyttä eri konttorissa sekä tarpeil-
 listen tarkastajien lukumäärästä olisi siviilivirastojen konttorien johtajil-
 len annettava ehdotuksensa.
 Lopullisluonnosta saan arvokkaita johtokunnalle kunnioitettua

ehdottaa:

- 1) että tarkastuskonttori pyydettyisiin yllä esi-
 tettyssä muodossa toiminnassa niiden tehtävien
 täyttämiseksi, jotka yllä ovat mainittu;
- 2) että elintarvikevirastojen profetia tapahtuva
 valvonta annettaisiin kukin tavarakasvien alalla
 vastaaville konttorille, joiden johtajien tulisi
 tehdä yksityiskohtaiset ehdotukset tämän valvonta-
 toiminnan järjestyttä;
- 3) että tarkastuskonttorin ohjeistuksen tehtäisiin
 tarpeen vaatiessa muutokset.

Hel싱issä, 23 päivä lokakuuta 1917.

Otto Engb. Tattinen.